

جمهوری اسلامی ایران

سلسله الصلوات درستوارها

وزارت فرهنگ و علوم
جمهوری اسلامی ایران

میری عالم.

دشمنان اسلام و ایران با همه توطئه‌ها و یورش‌های نظامی و اقتصادی و فرهنگی نتوانستند این کلمه طیبه (انقلاب اسلامی) را از رشد و تکامل باز دارند و ملت ایران با پیشتازی شهیدان و ایثارگران و رزمندگان خود، با تمسمک به اسلام و ایمان صادقانه و هوشمندانه توانست دستاورد گرانبهای خود را پاسداری کند و به نقطه‌ی ثبات و استحکام برساند.

۱۳۷۷/۱۱/۱۵

سخن آغازین

انقلاب اسلامی ایران به مثابه یک شجره طبیبه مقدس، در زمرة مهم‌ترین پدیده‌های اجتماعی عصر حاضر به شمار می‌رود و از همین‌رو، همانند سایر پدیده‌های اجتماعی، دستاوردهایی را برای جامعه ایران و حتی جامعه جهانی به ارمغان آورده است.

با این حال ویژگی‌های ذاتی و ماهوی انقلاب اسلامی سبب شده است تا فراتر از سایر پدیده‌های نظیر خود، همواره در مسیر رشد و تکامل قرار داشته باشد و به علت همین پویایی و تحرک بی‌نظیر، هر روز شاهد بروز و ظهور دستاوردهای نوینی از انقلاب اسلامی هستیم که بدون شک پرداخت به همه این دستاوردها، فرصت و مجالی عمیق می‌طلبد.

بخش اول

دستاوردهای انقلاب اسلامی
از دیدگاه امام خمینی (رهنما)

بدون شک، از آنجا که نوع نگرش و دیدگاه افراد و میزان وقوف و آگاهی آنان بر اوضاع قبل و بعد از انقلاب در توصیف و تبیین دستاوردهای انقلاب اسلامی نقش اساسی دارد، ضروری است نخستین معرفی از دستاوردهای انقلاب، از زبان شخصیتی گزارش شود که نه تنها بیشترین اشراف را به وضعیت قبل و بعد از انقلاب داشت، بلکه پرچمداری و رهبری بی نظیر آن نیز بر عهده او بود.

بی تردید، بررسی دستاوردهای انقلاب اسلامی از دیدگاه امام خمینی(ره)، می تواند پنجره‌ای نو و بنیادین رو به گذشته، حال و آینده انقلاب اسلامی را رقم زند.

امدراز
المدرز
امدراز

دستاوردهای جهانی انقلاب اسلامی

املاک
العلماء
برنواز

۱. شکستن ایمهت پوشالی ابرقدرت‌ها

شما بدانید که این نهضت ملت ایران، عظمت قدرت‌های بزرگ را که با تبلیغات تحمیل کرده بودند بر دماغ‌ها که اصلاً نمی‌شود با انگلستان در افتاد، حالا هم دیگر اصلاً با آمریکا نمی‌شود دیگر در افتاد، این عظمت را شکست.

شما ثابت کردید که می‌شود با آمریکا هم طرف شد. می‌شود که لانه جاسوسی آمریکا را هم تصرف کرد. می‌شود جاسوس‌های آمریکائی را هم گرفت و نگه داشت و حفظ کرد. شما این را ثابت کردید به دنیا. آن عظمتی که از آنها به واسطه تبلیغات زیادی که داشتند، در دنیا سایه افکنده بود که ابر قدرت است و کسی حق حرف زدن ندارد، آن شکست.

۲. صف آرایی در برابر نمایش قدرت آمریکا

امروز یکی از افتخارات بزرگ ملت ما این است که در برابر بزرگترین نمایش قدرت و آرایش ناوهای جنگی آمریکا و اروپا در خلیج فارس صف آرایی نمود.

۳. انتقال وحشت از دل مظلومان به دل مستکبران

جمهوری اسلامی ایران این هنر را کرده که بتهاي عظيم تخيلي را شکسته و رعب و وحشت را از دل مظلومان برداشته و در دل ستمگران گذاشته است و اين خود از يك ملت بي عده و عده كافي معجزه ايست که به يد قدرت الهی تحقق یافته است.

۴. باز کردن دریچه نور و امید در دل مسلمانان

بحمدالله از برکت انقلاب اسلامی ایران دریچه‌های نور و امید به روی همه مسلمانان جهان باز شده است و می‌رود تا رعد و برق حوادث آن، رگبار مرگ و نابودی را بر سر همه مستکبران فرو ریزد.

۵. الگوسازی برای ملت‌های مستضعف

خداوند تعالیٰ بر ما منت نهاد و رژیم استکبار را با دست توانای خود که قدرت مستضعفین است در هم پیچید و ملت عظیم ما را ائمه و پیشوای ملت‌های مستضعف نمود.

۶. حمایت از مسلمانان آزاده

ما اعلام می‌کنیم که جمهوری اسلامی ایران برای همیشه حامی و پناهگاه مسلمانان آزاده جهان است و کشور ایران به عنوان یک دژ نظامی و آسیب‌ناپذیر، نیاز سربازان اسلام را تامین و آنان را به مبانی عقیدتی و تربیتی اسلام و همچنین به اصول و روش‌های مبارزه علیه نظام‌های کفر و شرک آشنا می‌سازد.

۷. بیداری امت اسلام

الحمد لله در این نهضت این پیروزی حاصل شد برای مسلمان‌ها که همه بیدار شدند و همه با هم انسجام پیدا کردند. پیوند پیدا کردند.

۸. باوراندن امکان ایستادگی مقابله مستکبران به مستضعفان

شما در این مدتی که انقلاب کردید و قیام کردید، خودتان باورتان آمد و به دولت‌های مستضعف و ملت‌های مستضعف هم باوراندید که می‌شود در مقابل آمریکای جهانخوار و شوروی جهانخوار ایستادگی کرد.

۹. صدور انقلاب و دفاع از مستضعفان

ما باید از مستضعفین جهان پشتیبانی کنیم. ما باید در صدور انقلاب‌مان به جهان کوشش کنیم و تفکر اینکه ما انقلاب‌مان را صادر نمی‌کنیم کنار بگذاریم ... من بار دیگر پشتیبانی خودم را از تمام نهضت‌ها و جبهه‌ها و گروه‌هایی که برای رهایی از چنگال ابرقدرت‌های چپ و راست می‌جنگند اعلام می‌کنم.

۱۰. دگرگون سازی سرنوشت امت اسلام

قرن گذشته گرچه برای ملت عزیز ما و برای اسلام و کشور مصیبت بار بود، لکن نهضت اسلامی ایران در اواخر این قرن، سرنوشت امت اسلام را در قرن آتی دگرگون خواهد نمود. امید واثق که شرق در بند و خصوصاً کشورهای اسلامی، در زیر پرچم توحید به مبارزات خود برای استقلال و آزادی ادامه داده تا از چنگ غرب و شرق توطئه گر نجات پیدا کنند و این قرن، قرن نورانی کشورهای اسلامی باشد.

۱۱. انتفاضه فلسطین

اکنون مردم فلسطین به چه آرمانی تکیه کرده‌اند که بی‌محابا و با دست خالی در برابر حملات و حشیانه صهیونیستها مقاومت می‌کنند؟ شکی نیست که این آواز الله‌اکبر است، این همان فریاد ملت ماست که در ایران شاه را و در بیت المقدس غاصبین را به نومیدی کشاند...

آری، فلسطینی راه گم کرده خود را از راه برآئت ما یافت و دیدیم که در این مبارزه چطور حصارهای آهنین فرو ریخت و چگونه خون بر شمشیر و ایمان بر کفر و فریاد بر گلوله پیروز شد و چطور خواب بنی اسرائیل در تصرف از نیل تا فرات آشفته گشت.

۱۲. جهانی سازی دفاع از آرمان فلسطین

من از عموم مسلمانان جهان و دولت‌های اسلامی می‌خواهم که برای کوتاه کردن دست این غاصب و پشتیبانان آن به هم بپیوندند و جمیع مسلمانان جهان را دعوت می‌کنم آخرین جمعه ماه مبارک رمضان را که از ایام قدر است و می‌تواند تعیین‌کننده سرنوشت مردم فلسطین نیز باشد به عنوان روز قدس انتخاب و طی مراسمی همبستگی بین المللی مسلمانان را در حمایت از حقوق قانونی مردم مسلمان اعلام نمایند.

الله
الله
الله

دستاوردهای انقلاب اسلامی در حوزه سیاست و حکومت

۱. سقوط سلطنت ستم شاهی

برکات این نهضت زیاد بود، بزرگترین برکات، شکستن سد بزرگ شاهنشاهی و راندن دزدها و چپاولگران از مملکت و قطع ایادی شرک و نفاق و قطع ایادی چپاولگران و نفت خواران بوده است.

۲. آزادی سیاسی

نعمت آزادی بالاترین نعمتی است که بشر دارد، شما فاقد بودید این نعمت را. نمی توانستید یک کلمه حرف بزنید، نمی توانستید اینجا با هم مجتمع بشوید. خدا به شما نعمت آزادی را داده و شما را در امتحان این آزادی قرار داده که ببیند که شما با این آزادی چه می کنید.

۳. برچیده شدن بساط ظلم

امروز با زمان رژیم سابق فرق دارد، چون امروز یک مملکتی است که نه یک نفری است که زورگویی بکند و فشار بیاورد که یک کاری به ملت تحمیل بکند. ما یک چنین مقامی اصلا نداریم ... این یک نعمت بزرگی است برای یک ملتی که یک مقامی نتواند ظلم کند. البته ظالم را سر جای خودش می نشانند، با قدرت هم می نشانند. اشخاص مختلف را مقامات عالی با قدرت هم سر جایشان می نشانند. اما اگر بخواهند کاری بکنند، نظیر کارهای زمان سابق که همه کارهایشان از این قبیل بود، ما چنین مقامی نداریم.

املاک
العمرانی
درینو (حق)

۴. آزادی در انتخابات و تعیین سرنوشت

همان‌طور که بارها گفته‌ام مردم در انتخابات آزادند و احتیاج به قیم ندارند و هیچ فرد و یا گروه و دسته‌ای حق تحمیل فرد و یا افرادی را به مردم ندارند.

۵. آزادی بیان و اندیشه

این آزادی که الان برای ملت ما هست، برای زن، برای مرد، برای نویسنده‌ها، برای چپی‌ها، این آزادی، آزادی است در کلیه اموری که این امور به نفع خود شما هست. شما آزادید بروید بیرون مطالب خودتان را بگویید، انتقاد از دولت بکنید، انتقاد از هر کس که پایش را کج گذاشت بکنید، هیچ کسی نیست که به شما بگوید چرا.

املاک
الفلک
بر
درن و راهکار

۶. استقلال سیاسی

امروز ایران اسلامی به برکت ایمان قوی و تعهد به اسلام و تحول عظیمی که در اقشار مختلفه حاصل شده است، دست شرق و غرب و انگل‌های منحرف را از کشور خود کوتاه و به هیچ قدر تی اجازه نمی‌دهد کوچکترین دخالتی در کشور اسلامی ایران نماید.

۷. عزت ایران و ایرانی

امروز اگر رئیس جمهور آمریکا بیاید اینجا بخواهد به یک نفر از کارمندهای - اداره - دولت ما یک درشتی بکند یک سیلی می‌خورد.

۸. قطع کردن پای مستشاران بیگانه از کشور

الآن کشور شما با آن وقت چقدر فرق دارد؟ آن وقت همه معطل این بودند که مستشاران بیایند چه بکنند، چه نکنند، کارخانه‌های ما دست مستشارها بود، ارتشمان دست آنها بود، همه چیزمان دست آنها بود. امروز شما بحمدالله خودتان هستید، ایستادید روی پای تان در مقابل آمریکا و شوروی و سایر جاهای می‌گویید که ما اصلا هیچ کاری به کسی نداریم.

۹. قانون اساسی

قانون اساسی یکی از ثمرات عظیم، بلکه بزرگ‌ترین ثمره جمهوری اسلامی است.

۱۰. تأسیس حکومت اسلامی

ما در این انقلاب پیروزی‌های فوق تصور داشتیم و مظلومیت‌های زیاد. بزرگ‌ترین پیروزی، تحول یک رژیم دو هزار و پانصد ساله مستکبر و ستمگر به یک رژیم اسلامی که در راه اسلام می‌خواهد قدم بردارد و ان شالله بردارد ... لیکن گام بعدی و البته همیشه مستمر، تلاش خستگی‌ناپذیر برای پیاده‌کردن محتوای آن که اجرای همه احکام اسلام و رنگ اسلامی به خود گرفتن همه اشخاص و امور در کشور است. گامی که مقداری از آن طی شده و هنوز بسیاری از آن باقی مانده است.

۱۱. ایجاد کشوری با ثبات

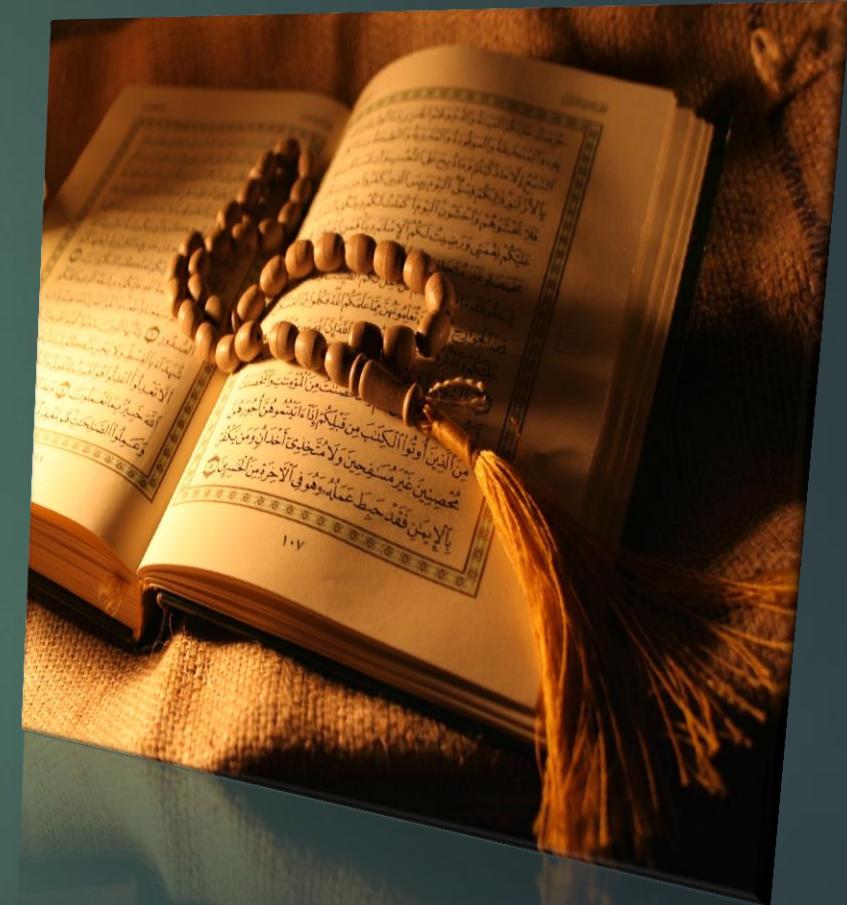
ایران با ثبات‌ترین ممالک است ... کجاست که اینطور ثبات داشته باشد؟ ... ما دیدیم رئیس جمهور شهید شد و همه ایران ثباتش محفوظ است و بالاتر شده است و همه برای او سینه می‌زنند و عزاداری می‌کنند و از همه می‌خواهند که حفظ کنید دیگران را.

۱۲. روی کار آمدن مسئولانی بی نظیر

من مدعی هستم که مثل ملت ایران و مجلس ایران و دولت ایران و رئیس جمهور ایران و شورای قضائی ایران و شورای نگهبان ایران و اینها همه و ملت ایران از صدر تاریخ عالم تا حالا نبوده!

دستاوردهای انقلاب اسلامی در حوزه دین

۱. تجدید حیات اسلام

منْت خدای تبارک و تعالی را که شما جوانان برومند از هر جا که هستید توجه به اسلام کردید و اسلام را در این عصر، در این عصر ظلمانی، در این عصری که همه ارزش‌ها به باد رفته بود، اسلام را زنده کردید.

۲. اثبات کوبندگی اسلام

این نهضت شما ثابت کرد به اینکه اسلام الان متحرک است و کوبنده است.

۳. احیای ولایت فقیه

ولایت فقیه برای شما یک هدیه الهی است.

۴. شکستن تابوی دخالت روحانی در سیاست

امروز که یک تحول بزرگی در ملت پیدا شده است و خدای تبارک و تعالیٰ به این ملت عنایت فرموده است و این تحول را به قدرت خود ایجاد فرموده است، در روحانیون هم این تحول حاصل شده است و الان در صف مجاهدین جهاد می‌کنند و کشته می‌دهند و شهید می‌دهند و با سلاح صلاح در بین توده‌های مردم ظاهر می‌شوند و آن سد عدم دخالت روحانی در امور اجتماعی و سیاسی و جنگی شکسته شد.

امداد
الله
بر
مریم

۵. زمینه سازی برای قیام امام مهدی (عجل الله تعالیٰ فرجه الشریف)

انقلاب مردم ایران نقطه شروع انقلاب بزرگ جهان اسلام به پرچمداری حضرت حجت - ارواحنا فداه - است که خداوند بر همه مسلمانان و جهانیان منت نهد و ظهور و فرجش را در عصر حاضر قرار دهد.

۶. احیای نماز جمعه

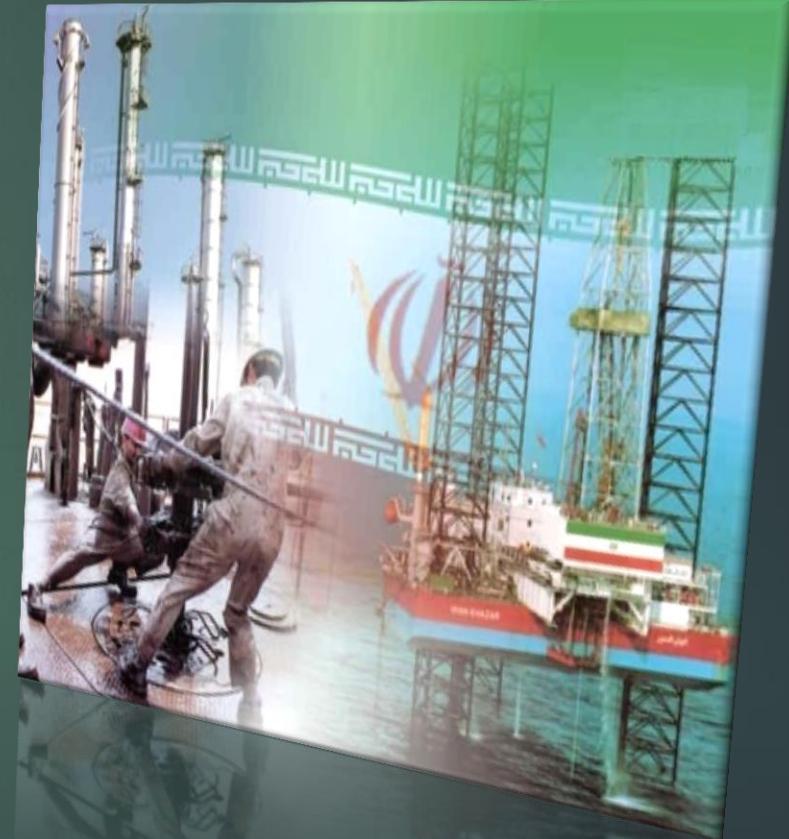
یکی از برکات این نهضت و انقلاب، همین اقامه نماز جمعه‌هاست.

الله
الله
الله

دستاوردهای انقلاب اسلامی در حوزه اقتصاد

۱. سیاست دفاع از پابرهنگان

خدا نیاورد آن روزی را که سیاست ما و سیاست مسئولین کشور ما پشت کردن به دفاع از محرومین و روی آوردن به حمایت از سرمایه‌دارها گردد و اغنيا و ثروتمندان از اعتبار و عنايت بيشتری برخوردار بشوند! معاذالله که اين با سيره و روش انبیاء و اميرالمؤمنين و ائمه معصومین - عليهم السلام - سازگار نيست ... اين از افتخارات و برکات کشور و انقلاب و روحانيت ماست که به حمایت از پابرهنگان برخاسته است و شعار دفاع از حقوق مستضعفان را زنده کرده است.

۲. تلاش برای فقرزدایی

مسئولین محترم کشور ایران علی‌رغم محاصرات شدید اقتصادی و کمبود درآمدها، تمامی کوشش و تلاش خود را صرف فقرزدایی جامعه کرده‌اند و همه آرمان و آرزوی ملت و دولت و مسئولین کشور ماست که روزی فقر و تهیه‌ستی در جامعه ما رخت بربند و مردم عزیز و صبور و غیرتمند کشور از رفاه در زندگی مادی و معنوی برخوردار باشند.

۳. وفور نعمت

انقلاب واقع شده است، فراوانی است، این یکی از نعمت‌های بزرگی است که ما داریم. شما شاید خیلی‌هاتان یادتان هست که در همین جنگی که به ما مربوط نبود، جنگ عمومی دوم که به ما مربوط نبود، در ایران دیگر نان پیدا نمی‌شد! . . . بحمدالله فراوانی است، یعنی گرسنگی نیست توی کار، اینطور نیست که مردم نان پیدا نکنند، اینطور نیست که مردم ارزاق را نتوانند پیدا کنند، کمیاب گاهی می‌شود اما آن هم ارزاق عمومی کمتر کمیاب می‌شود.

امداد
الله
رئیس

۴. تأسیس بنیاد پانزده خرداد

این بنیاد پر برکت که در راه جامعه است، مورد تایید اینجانب است ... امید است بنیاد شریف برای روستاهای محروم و دور افتادگان اولویت قائل شوند.

۵. تأسیس کمیته امداد

بعد از انقلاب یک گروههایی پیدا شدند و یک جمعیت‌هایی که نظیر اینها در تاریخ گمان ندارم سابقه داشته باشد. همین گروه امداد و کمیته امداد، من نشنیده‌ام که در یک کشوری یک همچو کمیته‌ای باشد که همت‌شان صرف رسیدگی به فقرا و مستمندان و دهقانانی که در دور افتاده شهرها قرار گرفته‌اند و محرومان جامعه.

املاک
العقار
برنواخته

۶. تأسیس بنیاد شهید

باید رسیدگی کامل به خاندان شهدا و آسیب دیدگان و معلولین در این راه، چه در راه انقلاب و چه قبل و بعد از آن به نحو احسن و با مراعات احترام آنان بشود.

۷. رایگان کردن خدمات دولتی برای محرومان

من به دولت راجع به مجانی کردن آب و برق و بعضی چیزهای دیگر فعلا برای طبقات کم بضاعتی که در اثر تبعیضات خانمان برآنداز رژیم شاهنشاهی دچار محرومیت شده‌اند و با برپایی حکومت اسلامی به امید خدا این محرومیت‌ها بر طرف خواهد شد، سفارش اکید نمودم.

امداد
الله
بر
الله
بر
الله

دستاوردهای انقلاب اسلامی در حوزه نظامی

امروز
غدیر
بر
امروز

۱. استقلال نظامی

یکی از تحفه‌های بسیار با ارزشی که این انقلاب به ما داده است، هدیه‌ای است که از جانب خدای تبارک و تعالی به ما عنایت فرموده است، همین است که دست قدرت‌های بزرگ از ارتش بریده شد و مستشارهای آنها بیرون رانده شدند و شما الان خودتان هستید و فرماندهان خودتان.

۲. کشوری نیرومند

ایران امروز به عنوان یک ایران بزرگ و نیرومند مطرح است.

املاک
العمرانی
النور(حق)

۳. شکل گیری نهادهای مسلح مردمی (سپاه، کمیته، بسیج)

بی سابقه است که به مجرد اینکه انقلاب می‌شود یک عده‌ای به نام پاسدار، یک عده‌ای به نام کمیته، یک عده‌ای به نام بسیج برای امنیت داخلی و مرزها از خود مردم جوشش کند ... اینها برکات اسلام است.

۴. دفاع مقدس

ما در جنگ ابهت دو ابر قدرت شرق و غرب را شکستیم، ما در جنگ به مردم جهان و خصوصاً مردم منطقه نشان دادیم که علیه تمامی قدرت‌ها و ابرقدرت‌ها سالیان سال می‌توان مبارزه کرد، تنها در جنگ بود که صنایع نظامی ما از رشد آن چنانی برخوردار شد.

دستاوردهای انقلاب اسلامی در حوزه فرهنگی و اجتماعی

۱. وحدت کلمه

آنچه را که می‌توانم بگویم بهترین ثمرات این نهضت است، این وحدتی که حاصل شد بین قشراهای مختلف، دانشگاهی به روحانیون نزدیک شد، روحانیون به آنها نزدیک شدند و شما الان می‌بینید که در سرتاسر ایران تمام طبقات با هم همفکر و هم عقیده و یک صدا جمهوری اسلامی را می‌خواهند و رمز موفقیت ما که قدرت‌های بزرگ دنیا را عقب نشاند و یک قدرت شیطانی مثل قدرت خاندان پهلوی را فرو ریخت، این رمز موفقیت همین وحدت اقشار و وحدت کلمه بود.

املاک
العقل
درین و روحانی

۲. تحرک بانوان در فعالیتهای سیاسی اجتماعی

اگر در رژیم سابق بود، نه این اجتماعات بانوان بود و نه این فعالیت همه جانبه آنها که نیمی از جمعیت در ایران هستند و این نیم آن نیم دیگر را هم تربیت می کند.

۳. تشکیل نهضت سوادآموزی

اکنون بدون از دست دادن وقت و بدون تشریفات خسته کننده، برای مبارزه با بیسوادی به طور ضربتی و بسیج عمومی قیام کنیم تا ان شاءالله در آینده نزدیک، هر کس نوشتن و خواندن ابتدائی را آموخته باشد.

املاک
العقل
الرُّوح

۴. وحدت شیعه و سنی

این یک برکت بزرگی است که ما را و همه برادرهای اهل تشیع و تسنن را یک جا جمع کرده و همه‌مان برای اسلام می‌خواهیم کوشش کنیم و باید همه ما توجه داشته باشیم.

۵. همگرایی حوزه و دانشگاه

اگر این نهضت غیر از این یک خاصیت نداشت که بین طلاب علوم دینیه و قشر دانشگاهی یک رابطه پیدا شد، اگر غیر از این ما هیچی نداشتیم این بالاترین چیزی و نتیجه‌ای بود که حاصل شد از این نهضت.

بخش دوم

دستاوردهای انقلاب اسلامی
از دیدگاه اعداد و ارقام

انقلاب
اسلامی

انقلاب
جمهوری

جمهوری اسلامی

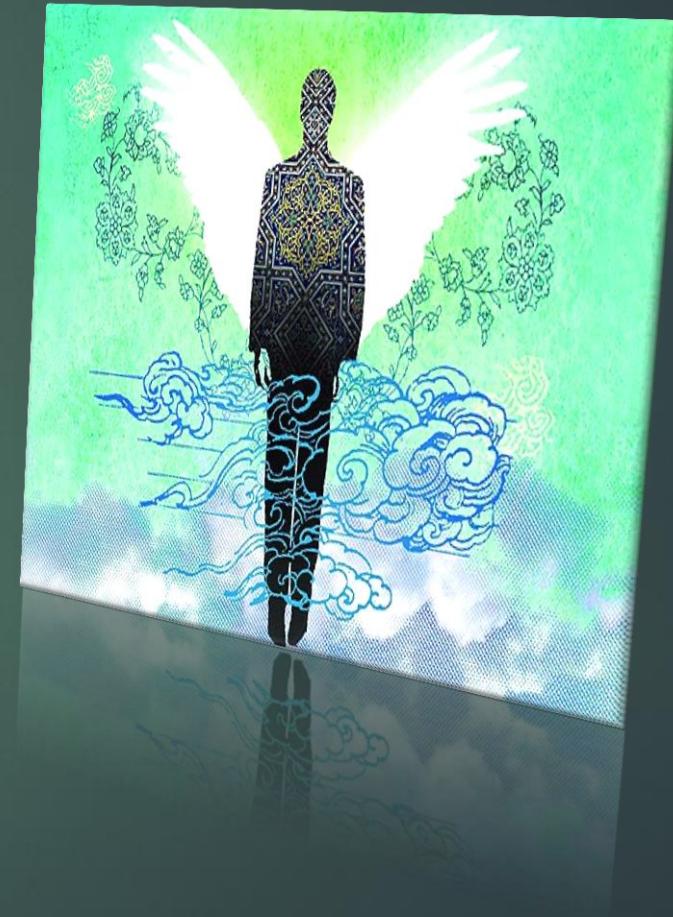

آنچه گذشت، مروری بود بر مهم‌ترین دستاوردهای گفتمانی انقلاب اسلامی از دریچه نگاه بنیان‌گذار کبیر انقلاب، حضرت امام خمینی(ره) و در واقع بیان تأثیرات و نتایج وقوع و پیروزی انقلاب اسلامی ایران به عنوان مهم‌ترین تحول سیاسی و اثرگذار‌ترین پدیده اجتماعی در طول چند قرن اخیر بود.

مسلمان بررسی ابعاد، نتایج و دستاوردهای انقلاب از زاویه شاخص‌های رشد و پیشرفت ملی به عنوان نماد کارآمدی و اثربخشی نظام مقدس جمهوری اسلامی به عنوان الگوی حکومتی برآمده از انقلاب اسلامی، اثباتی است بر آنچه در نگرش امام عزیز و عظیم‌الشأن ایران بیان شد.

شاخص های آموزشی

توسعه و تقویت آموزش در ابعاد مختلف از مهم‌ترین دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران در حوزه آموزش و پرورش بوده است.

۱. توسعه مقاطع تحصیلی و مدارس فنی و حرفه‌ای ۲. افزایش نرخ پوشش تحصیلی ۳. ارتقاء نرخ گذر تحصیلی ۴. افزایش نرخ قبولی دانشآموزان ۵. افزایش فضاهای آموزشی و کاهش تراکم دانشآموز در کلاس ۶. توسعه آموزش کودکان استثنایی ۷. توسعه پرورش استعدادهای درخشان ۸. توسعه مدارس خارج از کشور ۹. افزایش سطح تحصیلی معلمان، از جمله این موارد است.

موفقیت هر ساله دانش آموزان ایرانی در دست یابی به مقامات جهانی در المپیادهای علمی در رشته‌های مختلفی همچون فیزیک، ریاضی، شیمی، کامپیوتر و... در رقابت با کشورهای پیشرفته علمی یکی از شواهد رشد و توسعه علمی کشور در سال‌های پس از انقلاب است.

- ❖ ۳ بار مقام اول جهانی در المپیاد شیمی ۱۳۷۴ و ۱۳۷۵ و المپیاد ریاضی ۱۳۷۷
- ❖ ۲ بار مقام دوم جهانی در المپیاد فیزیک ۱۳۷۸ و المپیاد شیمی ۱۳۸۰
- ❖ ۲ بار مقام سوم جهانی در المپیاد فیزیک در سال‌های ۱۳۷۷ و ۱۳۷۴ و ۱۳۷۷

حاصل شرکت ایران در المپیادهای جهانی دانشآموزی طی سال‌های ۱۳۶۶ تا ۱۳۸۰ در رشته‌های ریاضی، فیزیک، کامپیوتر، شیمی و زیست، ۵۷ مdal طلا، ۹۲ مdal نقره و ۵۸ مdal برنز بوده است.

ارتقاء سطح آموزش و رشد علمی و آموزشی

شاخص ها	قبل از انقلاب(سرشماری سال ۱۳۵۵)	بعد از انقلاب (سرشماری سال ۱۳۹۰)
نرخ یاسوادی	% ۴۷/۲	% ۹۲/۲
تفاوت نرخ یاسوادی بین مردان و زنان	% ۲۲/۸	% ۷
اختلاف نرخ سواد در مناطق روستایی و شهری	% ۲۵	% ۱۲
تعداد دانش آموزان	۶,۶۰۰,۸۴۲	۱۲,۲۶۲,۶۴۹
تعداد مدارس	۴۷,۰۴۷ واحد	۹۱,۸۲۰ واحد
یوشن تحصیلی از متفاہیان تحصیل در دوره متوسطه	% ۲۲	% ۸۵
مراکز آموزشی فنی و حرفه ای	۷۰۰ واحد	۶۹۸۲ واحد
مراکز آموزش کودکان استثنایی	۲۲۷ مرکز	۱۵۰۰ مرکز
مراکز آموزش استعدادهای درخشان	۲ مرکز	۶۷۰ مرکز

شاخصهای آموزشی

- ❖ از نظر کمی، شاخص دانشجویی ایران (اعم از بخش دولتی و غیر دولتی) از ۵۵۸ نفر در هر صد هزار نفر در سال ۱۳۵۷ به تعداد ۲۹۲۷ نفر در صد هزار نفر در سال ۱۳۸۲ رسیده است. یعنی حدود ۵/۲ برابر شده است.
- ❖ از جهت رشد کیفی در حالی که در سال تحصیلی ۱۳۵۸-۱۳۵۹ تعداد دانشجویان دانشگاه‌های دولتی در مقطع دکتری فقط ۴۵۲ نفر بوده این تعداد در سال تحصیلی ۱۳۸۱-۱۳۸۰ به بیش از ۲۳۰۰ نفر رسیده است. به عبارت دیگر ۵/۲۶ برابر رشد داشته است که اگر آمار دانشگاه آزاد نیز به آن اضافه شود، به بیش از ۵۰ برابر خواهد رسید.
- ❖ بر اساس گزارش موسسه بین‌المللی اطلاعات علمی، تعداد مقالات علمی چاپ شده از محققان ایرانی در مجلات معتبر بین‌المللی در طول ۱۰ سال (۱۹۹۳-۲۰۰۳) ۶۰۰ درصد رشد داشته است که ۳ برابر رشد متوسط جهانی در این دوره است.

بعد از پیروزی انقلاب با گسترش آموزش دختران در سطوح ابتدایی و متوسطه سیاست گزینش آموزش عالی با افزایش ظرفیت دانشگاه‌های دولتی و تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی زمینه را برای ارتقای سطح آگاهی‌های بیشتر فراهم آورد و نرخ ثبت‌نام حتی در نقاط روستایی به بیش از ۵۰ درصد از دختران واجب‌التعلیم افزایش یافت.

در این دوره سهم زنان فعال به کل زنان ده ساله و بالاتر از $\frac{9}{12}$ درصد به $\frac{2}{8}$ درصد و به همین ترتیب سهم زنان شاغل به کل اشتغال کشور از رقم $\frac{8}{13}$ درصد به $\frac{9}{8}$ درصد کاهش یافت.

مقایسه تعداد دانشجویان مرد و زن دانشگاه‌ها

عنوان	تا سال	۱۳۵۵	۱۳۶۵	۱۳۷۵	۱۳۸۲
فوق دیپلم	مرد و زن	۲۶۹۲۹	۶۰۴۹۰	۱۵۲۳۲۶	۴۸۷۳۲۲
	مرد	۱۷۸۹۴	۴۲۳۵۷	۹۰۴۸۴	۲۸۳۲۸۲
	زن	۹۰۳۵	۱۸۱۳۳	۶۱۸۴۲	۲۰۴۰۴۰
لیسانس	مرد و زن	۱۰۶۹۰۰	۹۶۳۵۳	۷۱۸۳۸۱	۱۲۷۵۹۰۹
	مرد	۷۲۰۷۹	۶۵۲۶۳	۴۱۵۳۴۵	۵۵۴۳۱۰
	زن	۳۴۸۲۱	۳۱۰۹۰	۳۰۳۰۳۶	۷۲۱۵۹۹
فوق لیسانس	مرد و زن	۶۷۹۴	۱۰۳۹۴	۴۸۲۱۶	۷۰۲۰۵
	مرد	۵۳۳۷	۷۸۶۹	۳۶۰۹۹	۴۶۵۴۲
	زن	۱۴۵۷	۲۵۲۵	۱۲۱۱۷	۲۳۶۶۳
دکترای تخصصی و حرفه‌ای	مرد و زن	۹۹۲۰	۱۴۶۵۲	۴۷۸۶۵	۵۸۴۱۳
	مرد	۷۴۰۳	۶۸۳۸	۳۱۳۳۴	۳۲۹۷۵
	زن	۲۵۱۷	۴۸۱۴	۱۶۵۳۱	۲۵۷۰۶
جمع	مرد و زن	۱۵۰۵۴۳	۱۸۱۸۸۹	۹۶۶۹۷۰	۱۸۹۱۸۴۹
	مرد	۱۰۲۷۱۳	۱۲۵۳۲۷	۵۷۳۳۶۱	۹۱۷۱۰۹
	زن	۴۷۸۳۰	۵۶۵۶۲	۳۹۳۶۰۹	۹۷۵۰۱۰

شاخصهای بهداشت و درمان

- ❖ تعداد مراکز بهداشتی و درمانی از ۲۸۶۹ واحد در سال ۷۵ به ۷۵۳۴ واحد تا سال ۸۲ رسیده است.
- ❖ میزان پوشش واکسیناسیون کودکان از ۸۷ درصد در سال ۶۸ به ۹۶ درصد تا سال ۸۲ رسیده است.
- ❖ میزان مرگ و میر اطفال زیر یک سال در هر هزار تولد زنده از ۵/۶۸ نفر در سال ۶۸ به ۳۵/۳۳ نفر در سال ۸۲ رسیده است.
- ❖ تعداد پزشک به ازاء هر هزار نفر جمیعت زنده از ۳۸٪ درصد در سال ۵۶ به ۱۹/۱٪ درصد در سال ۸۱ رسیده است.

شاخصهای بهداشت و درمان

- ❖ تعداد تخت ثابت از ۵۶۰۰۰ تخت در سال ۱۳۹۶ به ۱۱۵۵۲ تخت تا سال ۱۳۸۲ رسیده است.
- ❖ نهادینه کردن جایگاه سلامت در قانون اساسی و قوانین برنامه‌های توسعه کشور و تأکید ۵ اصل قانون جمهوری اسلامی ایران بر سلامت و آموزش
- ❖ محوریت قراردادن ارایه خدمات بهداشتی اولیه برای تمام مردم و اولویت دادن آن به مناطق محروم و روستاهای نسبت به مناطق برخوردار و شهرها
- ❖ ایجاد «نظام شبکه بهداشتی- درمانی» به عنوان یک الگوی جهانی با بیش از ۱۸ هزار خانه بهداشت و ۵ هزار مرکز بهداشتی- درمانی

- ❖ اجرای برنامه ایمن‌سازی همگانی (EPI) و پوشش وسیع و ۹۹ درصدی ایمن‌سازی واکسن که منجر به حذف، کنترل و ریشه‌کنی بیماریهای مورد هدف شده است.
- ❖ ارتقای «مراقبت‌های بهداشتی اولیه» (PHC) با پوشش ۱۰۰٪ جمعیت شهری و بیش از ۹۵٪ جمعیت روستایی کشور
- ❖ پوشش گسترده مراقبت‌های دوران بارداری و کاهش چشمگیر میزان مرگ و میر مادران (MMR) به ۳/۲۰ در صد هزار تولد زنده
- ❖ کاهش چشمگیر شاخص میزانهای مرگ و میر و افزایش امید به زندگی از ۶۹ سال در سال ۵۷ به متوسط ۷۳ سال

- ❖ گسترش بی نظیر پیوند اعضا در کشور به عنوان یکی از پویاترین و کاربردیترین دستاوردهای علم پزشکی و انجام سالیانه بیش از ۳۰۰۰ پیوند عضو در کشور
- ❖ توسعه خدمات پرستاری در کشور و افزایش تعداد پرستار شاغل در مراکز دولتی از ۷ هزار پرستار در سال ۵۷ به بیش از ۶۰ هزار پرستار در حال حاضر
- ❖ اجرای «برنامه پزشک خانواده» با پوشش بیش از ۳۰ میلیون نفر جمعیت کشور با هدف دسترسی و بهره مندی عادلانه آحاد مردم از خدمات سلامت
- ❖ تلاش موثر برای ایجاد و فراگیری بیمه خدمات درمانی و توسعه کمی و کیفی جمعیت تحت پوشش بیمه های پایه درمان به بیش از ۹۵ درصد

- ❖ توسعه صنعت داروسازی در کشور و افزایش تعداد کارخانجات داروسازی در کشور به بیش از ۷۵ کارخانه و حمایت همه جانبیه آنان در تولید مواد اولیه و واسطه دارویی کشور
- ❖ تأمین ۹۵٪ داروی مورد نیاز کشور در داخل در حالی که این رقم در سال ۷۵، ۲۵ درصد بوده است. در حال حاضر بیش از ۱۲۰۰ قلم دارو در کشور تولید می‌شود
- ❖ اقدامات اساسی در فراهم‌سازی و در دسترس بودن دارو و کاهش تعداد انحصار در تولید واردات و افزایش تعداد داروخانه‌های کشور از ۱۸۰۰ باب در سال ۷۵ به نزدیک ۱۰ هزار داروخانه در حال حاضر

- ❖ هم اکنون تعداد پزشکان، دندانپزشکان و داروسازان کشور به ترتیب بیش از ۱۱۰ هزار، ۲۰ هزار و ۱۴ هزار نفر است که نسبت به جمعیت کشور، از روند مطلوبی برخوردار است
- ❖ پذیرش سالیانه بیش از ۴۰ هزار نفر دانشجوی گروه علوم پزشکی، ۲۲۰۰ نفر دستیار تخصصی بالینی و ۵۰۰ دانشجوی فوق تخصصی و فلوشیپ و ۱۴۰۰ دانشجوی دکترای تخصصی phd در گروه علوم پزشکی
- ❖ گسترش رشته‌های تخصصی و فوقتخصصی به طوری که هم اکنون در حدود ۱۰۰ رشته تخصصی بالینی، فلوشیپ و فوق تخصص پزشکی، دانشجو پذیرش شده است.

- ❖ توجه جدی به ارتقای کیفیت آموزش پزشکی و رشد ۴/۵ برابری اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور نسبت به سال ۱۳۵۷
- ❖ اجرای طرح جامع آموزش مدوام جامعه پزشکی کشور به عنوان یکی از موفقیت‌ها و افتخارات جمهوری اسلامی ایران و مورد تأیید و قدردانی سازمان‌های بین‌المللی و اجرای سالانه حدود ۹۰۰۰ برنامه
- ❖ گسترش تحقیقات پزشکی و ایجاد حدود ۵۰۰ مرکز تحقیقات پزشکی و ۲۰ شبکه تحقیقاتی در کشور و رشد چشمگیر در تولید علم و مقالات علوم پزشکی و تولید بیش از ۲۶۰ نشریه تحقیقات پزشکی

تعداد موسسات درمانی و تختهای آن در دوران قبل و بعد از انقلاب اسلامی ایران

سال	موسسه‌ی درمانی	تخت
۱۳۸۲	۷۳۳	۱۱۱۵۵۲
۱۳۷۹	۷۱۳	۱۰۵۷۱۶
۱۳۷۷	۶۹۴	۹۸۶۶۹
۱۳۷۵	۶۸۵	۹۸۵۴۹
۱۳۷۰	۶۳۹	۸۵۸۱۰
۱۳۶۷	۶۰۹	۷۷۸۰۴
۱۳۶۵	۵۹۲	۷۲۳۲۱
۱۳۵۷	۵۶۵	۵۵۶۱۸

میزان افزایش موسسات درمانی و تختهای آن در دوران قبل و بعد از انقلاب

موسسات درمانی	تخت	میزان افزایش	در سال ۱۳۷۷ نسبت به سال ۱۳۵۷	در سال ۱۳۷۹ نسبت به سال ۱۳۵۷	در سال ۱۳۸۲ نسبت به سال ۱۳۵۷
%۳۰	%۲۶	%۲۳	%۸	%۱۰۰	%۹۰

شاخصهای اقتصادی

تولید ناخالص ملی در قبل از انقلاب

گزارش بانک مرکزی از وضعیت اقتصادی کشور

سال ۱۳۵۳

در سال ۱۳۵۳، رشد ارزش افزوده گروه کشاورزی به ۶ درصد رسید؛ ولی سهم کشاورزی در تولید ناخالص داخلی هم چنان به $\frac{3}{9}$ درصد و به قیمت ثابت از $\frac{3}{15}$ درصد به $\frac{3}{14}$ درصد تنزل یافت.

❖ بخش اقتصادی اگرچه بعد از انقلاب بواسطه عداوت ورزی دشمنان، با فراز و فرودهای فراوان مواجه گشته، اما در نهایت با افزایش رشد تولید ناخالص ملی کشور، از ارتقاء کمی و کیفی قابل توجهی برخوردار بوده است، به گونه‌ای که پس از فراغت از جنگ تحمیلی و به دنبال حذف یا کاهش هزینه‌های مربوط به آن، نظام اقتصادی کشور از رشد اقتصادی ۵/۵۶ درصدی در سال ۷۲ به رشد ۰۳/۸ در سال ۸۲ دست یافت و منجر به افزایش قابل توجه ذخیره ارزی در کشور گردید. همچنین درآمد سرانه به قیمت ثابت نیز از ۷/۴ میلیون ریال در سال ۷۲ به ۵/۶ میلیون ریال در سال ۸۲ رسید و پس از آن نیز این روند شتاب بیشتری به خود گرفت و به این ترتیب در رده ۲۰ کشور برتر جهان قرار گرفت.

شاخصهای اقتصادی

سال	GDP (میلیارد ریال)	نرخ رشد قبل(درصد) نسبت به سال	تشکیل سرمایه‌ی ثابت ناچالص کل(میلیارد ریال)	نرخ رشد قبل(درصد) نسبت به سال
۱۳۵۷	۰/۲۱۹۱۹	-	۳/۹۲۲۴۸	-
۱۳۶۷	۵/۱۸۰۸۲۲	-۵/۵	۳/۴۶۹۳۶	-۷/۱۹
۱۳۷۳	۳/۲۵۹۸۷۶	۵/۰	۹/۶۲۳۸۹	-۲/۱۴
۱۳۷۸	۲/۳۰۴۹۴۱	۶/۱	۳/۹۱۵۰۵	۸/۵
۱۳۸۲	۳۷۷۱۶۲	۲/۶	۰/۱۳۸۸۳۷	۸/۱۱

❖ براساس گزارش فائو تولید غلات در ایران در سال 1978 حدود 8 میلیون و 474 هزار تن بوده است که این رقم در حال حاضر به بیش از 22 میلیون و 809 هزار تن رسیده است. یعنی تولید غلات در ایران طی سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی با افزایش بیش از 14 میلیون تنی و رشد 169 درصدی مواجه شده است و تولید انواع میوه در کشور ما در سال 1978 حدود 2 میلیون و 883 هزار تن بوده است که این رقم در سال جاری با افزایش 11 میلیون تنی به 13 میلیون و 847 هزار تن رسیده است. یعنی تولید انواع میوه در ایران طی سی سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی با رشد 4/8 برابری و یا 380 درصدی مواجه شده است.

❖ بررسی وضعیت درآمد حقیقی خانوارهای روستاییان کشاورزان کشور نشان می‌دهد که نسبت به قبل از پیروزی انقلاب اسلامی درآمد حقیقی آنان حداقل 225 درصد افزایش یافته است به طوری که براساس قیمت‌های ثابت سال 76 مقدار درآمد سرانه هر خانوار کشاورز به طور میانگین از ۶/۲ میلیون ریال در سال ۱۳۵۵ به حدود ۱۴ میلیون ریال در سال ۱۳۸۵ افزایش پیدا کرده است و جمعیت زیر خط فقر در روستاهای از ۶۵ درصد قبل از پیروزی انقلاب به کمتر از ۳۰ درصد در سال گذشته کاهش یافته است.

❖ نرخ باسوادى روستا ييان از حدود 30 درصد قبل از پيروزى انقلاب اسلامي به بالاتر از 75 درصد در سال گذشته افزایش داشته و براساس گزارش موسسات بین المللی دسترسی روستا ييان کشور به مراقبت های اوليه بهداشتی پس از پيروزى انقلاب به بالاي 90 درصد افزایش يافته است.

❖ در زمينه فعالیت های توسعه روستا يى نيز پیشرفت های خوبی در کشور صورت گرفته است به گونه ای که پس از پيروزى انقلاب اسلامي ميزان برخورداری جمعیت روستا ييان کشور از نعمت برق به بالاتر از 97 درصد رسیده و به 51 هزار روستا برق رسانی صورت گرفته است در حال يike قبل از پيروزى انقلاب فقط 2360 روستا در کشور داراي برق بوده اند.

❖ خدمت‌رسانی به روستاهای که توسط متخصصان جهادگر متعهد صورت گرفته، سبب شده در زمینه کشاورزی و توسعه روستایی کشور ایران به پیشرفت‌های بزرگی نایل شود و الگویی برای کشورهای در حال توسعه باشد.

❖ میزان برخورداری جمعیت روستایی از آب آشامیدنی از حدود 21 درصد در سال 1355 به بیش از 81 درصد در سال 1385 افزایش یافته است. همچنین طول راه‌های روستایی در سال 1355 حدود 26 هزار کیلومتر راه از نوع شوسه و خاکی بوده که در سال 1385 به بیش از 100 هزار کیلومتر افزایش یافته که 56 درصد آن آسفالته و مابقی راه شوسه است.